

**RADA
EURÓPSKEJ ÚNIE**

**V Bruseli 30. októbra 2009
(OR. en)**

15265/09

CONCL 3

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od: Predsedníctvo

Komu: Delegácie

Predmet: **ZASADNUTIE EURÓPSKEJ RADY V BRUSELI
29. – 30. OKTÓBRA 2009**

ZÁVERY PREDSEDNÍCTVA

Delegáciám v prílohe zasielame závery predsedníctva zo zasadnutia Európskej rady v Bruseli (29. – 30. októbra 2009).

Zdôrazňujúc, že Únia pre svoje efektívne fungovanie potrebuje rýchlo vyjasniť svoju inštitucionálnu štruktúru, Európska rada vyjadrila želanie rýchlo ukončiť ratifikačný proces, aby zmluva nadobudla platnosť do konca roku. Európska rada stanovila pozíciu EÚ, pokiaľ ide o nadchádzajúcu kodanskú konferenciu o zmene klímy, ktorá EÚ umožní zohrať konštruktívnu úlohu v záverečnej etape rokovacieho procesu, najmä v kľúčových otázkach, ako sú financovanie, transfer technológií, adaptácia, zmierňovanie a dobrá správa. Európska rada posúdila hospodársku a finančnú situáciu a situáciu v oblasti zamestnanosti, pričom osobitne zdôraznila potrebu pripraviť koordinovanú stratégiu na ukončenie rozsiahlych stimulačných politík po zabezpečení oživenia. Prijala stratégiu EÚ pre región Baltského mora, ktorá predstavuje integrovaný rámec na riešenie spoločných výziev. Zhodnotila pokrok, ktorý sa dosiahol v práci na vykonávacích opatreniach týkajúcich sa nelegálneho prisťahovalectva, a vyzvala na ďalšie úsilie, najmä pokiaľ ide o posilnenie agentúry FRONTEX. Európska rada sa napokon zaoberala situáciou v Afganistane a Pakistane.

o
o o

Zasadnutiu Európskej rady predchádzalo vystúpenie predsedu Európskeho parlamentu Jerzyho Buzeka, po ktorom nasledovala výmena názorov.

o
o o

I. Inštitucionálne otázky

1. Európska rada víta ratifikáciu Lisabonskej zmluvy Nemeckom, Írskom a Poľskom, čo znamená, že ju už schválil ľud alebo parlamenty všetkých 27 členských štátov.

2. Európska rada pripomína, že Lisabonská zmluva môže nadobudnúť platnosť len na základe ratifikácie všetkými 27 členskými štátmi v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami. Opätovne potvrdzuje svoje odhodlanie dosiahnuť, aby zmluva nadobudla platnosť do konca roku 2009 s cieľom rozvinúť jej účinky v budúcnosti.

V tomto kontexte, prihliadajúc na stanovisko Českej republiky, sa hlavy štátov alebo predsedovia vlád dohodli, že v čase uzavretia nasledujúcej zmluvy o pristúpení a v súlade s ich príslušnými ústavnými požiadavkami pripoja k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie protokol (uvedený v prílohe I).

Európska rada v tejto súvislosti a so zreteľom na právne uplatňovanie Lisabonskej zmluvy a jej vzťah k právnym systémom členských štátov potvrdzuje, že:

- a) v Lisabonskej zmluve sa ustanovuje, že *„právomoci, ktoré na Úniu neboli zmluvami prenesené, zostávajú právomocami členských štátov“* (článok 5 ods. 2 Zmluvy o EÚ);
- b) charta je *„pri dodržaní zásady subsidiarity určená pre inštitúcie, orgány, úrady a agentúry Únie, a tiež pre členské štáty výlučne vtedy, ak vykonávajú právo Únie“* (článok 51 ods. 1 charty).

3. Európska rada berie na vedomie prípravnú prácu v súvislosti s nadobudnutím platnosti Lisabonskej zmluvy (dokument 14928/09). Schvaľuje správu predsedníctva o usmerneniach pre Európsku službu pre vonkajšiu činnosť (dokument 14930/09) a vyzýva budúceho vysokého predstaviteľa, aby čo najskôr po nadobudnutí platnosti Lisabonskej zmluvy predložil návrh organizácie a fungovania tejto služby, aby ho Rada mohla prijať najneskôr do konca apríla 2010. V tejto súvislosti tiež uznáva, že je potrebné, ako sa zdôraznilo v Európskej bezpečnostnej stratégii, aby Európska únia zlepšila svoje schopnosti, svoju jednotnosť a svoj strategický význam v pozícii globálneho aktéra, okrem iného vo vzťahoch so strategickými partnermi, vo svojom susedstve a v oblastiach postihnutých konfliktmi.

II. Zmena klímy

4. Klíma sa mení rýchlejšie, ako sa čakalo, a riziká, ktoré táto zmena predstavuje, sú už viditeľné. Sme svedkami rozsiahleho topenia ľadovcov, zvyšovania svetovej hladiny morí a zvyšovania výskytu, intenzity a trvania povodní, období sucha a horúčav.
5. Niekoľko týždňov pred kodanskou konferenciou je Európska únia viac ako kedykoľvek predtým plne odhodlaná zohrať vedúcu rolu a prispieť k dosiahnutiu celosvetovej, ambicióznej a komplexnej dohody. Všetky strany zúčastnené na rokovaní musia do procesu vložiť nové sily a tempo rokovaní sa musí zrýchliť.
6. Kodanská dohoda by mala zahŕňať ustanovenia o ciele 2 °C, ambiciózne záväzky rozvinutých krajín na zníženie emisií, vhodné zmierňujúce opatrenia rozvojových krajín, ustanovenia o adaptácii, technológiách a dohodu o financovaní, ako sa uvádza ďalej. Európska rada zdôrazňuje, že pre obdobie začínajúce 1. januárom 2013 je potrebná právne záväzná dohoda, ktorá vychádza z Kjótskeho protokolu a obsahuje všetky jeho základné prvky. Európska rada taktiež uznáva, že všetky krajiny vrátane tých, pre ktoré nie je Kjótsky protokol v súčasnosti záväzný, by mali začať bezodkladne konať.
7. Európska rada vyzýva všetky strany, aby prijali cieľ 2 °C a dohodli sa na celosvetovom znížení emisií o najmenej 50 % a v rámci tohto celosvetového zníženia emisií na súhrnnom znížení emisií rozvinutých krajín o najmenej 80 – 95 % do roku 2050 v porovnaní s úrovňami z roku 1990; takéto ciele by mali slúžiť na stanovenie ambícií a ako meradlo pre strednodobé ciele, ktoré by podliehali pravidelnému vedeckému preskúmaniu. Európska rada podporuje cieľ EÚ redukovať v kontexte nevyhnutných znížení podľa medzinárodného panelu IPCC zo strany rozvinutých krajín ako celku emisie do roku 2050 o 80 až 95 % v porovnaní s úrovňami v roku 1990.

8. Európska únia stojí v čele úsilia bojovať proti zmene klímy. Je odhodlaná prijať rozhodnutie dosiahnuť 30-percentné zníženie do roku 2020 v porovnaní s úrovňami v roku 1990, čo predstavuje jej podmienenú ponuku k celosvetovej a komplexnej dohode na obdobie po roku 2012, za predpokladu, že sa ďalšie rozvinuté krajiny zaviazajú k porovnateľným zníženiam emisií a že rozvojové krajiny prispejú úmerne svojim zodpovednostiam a príslušným schopnostiam.
9. Kroky samotnej Európskej únie nebudú stačiť. Komplexnú a ambicióznu dohodu možno dosiahnuť, len ak k procesu prispejú všetky strany. Aj ostatné rozvinuté krajiny by mali preukázať svoju vedúcu pozíciu a zaviazat' sa k plneniu ambiciózných cieľov zníženia emisií a zintenzívniť plnenie súčasných sľubov. Rozvojové krajiny, najmä tie hospodársky vyspelejšie, by sa mali zaviazat' k vykonávaniu vhodných zmierňujúcich opatrení, ktoré by odrážali ich spoločné, no rozdielne zodpovednosti a príslušné schopnosti. Európska rada podčiarkuje potrebu merania, vykazovania a overovania (MRV) zmierňujúcich opatrení vo všetkých krajinách.
10. Adaptácia je nevyhnutným prvkom zmierňovania, ktorým sa musí kodanská dohoda komplexne zaoberať. Európska rada pripomína návrh na vytvorenie rámca opatrení na adaptáciu ako súčasti tejto dohody. Zdôrazňuje potrebu zintenzívniť podporu na adaptáciu v rozvojových krajinách do roku 2012 i po ňom s dôrazom na krajiny a regióny, ktoré sú vo vzťahu k negatívnym vplyvom zmeny klímy osobitne zraniteľné.
11. Európska rada podčiarkuje význam vytvorenia stimulov na zapojenie súkromného sektora do technologickej spolupráce. Výskum a vývoj sa musí podstatne zintenzívniť, musia sa stanoviť globálne technologické ciele a musia sa šíriť bezpečné udržateľné technológie.

12. Dohoda o financovaní bude ústrednou časťou kodanskej dohody. Na pomoc rozvojovým krajinám pri vykonávaní ambiciózných stratégií zmiernovania a adaptácie bude potrebné postupné, ale výrazné zvyšovanie dodatočných verejných a súkromných finančných tokov.
13. EÚ je pripravená prispieť k celosvetovému úsiliu spravodlivým dielom tým, že stanoví ambiciózný cieľ pre zmiernovanie zmeny klímy, umožní kompenzácie a poskytne spravodlivý diel verejnej podpory. Európska rada schvaľuje odhad Komisie, podľa ktorého celkové čisté prírastkové náklady na zmiernovanie a adaptáciu v rozvojových krajinách by mohli do roku 2020 predstavovať sumu približne 100 miliárd EUR ročne, ktorá by sa mala získať kombináciou vlastných zdrojov rozvojových krajín, prostriedkov z medzinárodného trhu s uhlíkom a medzinárodného verejného financovania.
14. Celková úroveň potrebnej medzinárodnej verejnej podpory do roku 2020 sa odhaduje v rozsahu 22 až 50 miliárd EUR ročne, pričom sa musí dosiahnuť spravodlivé rozdelenie bremena na celosvetovej úrovni v súlade s distribučným kľúčom, na ktorom sa majú jednotlivé strany dohodnúť, musí sa vytvoriť riadiaci mechanizmus a musia sa realizovať konkrétne zmiernujúce opatrenia a ambiciózne stratégie nízkouhlíkového rozvoja/plány nízkouhlíkového rastu. Tento rozsah by sa vzhľadom na kodanský samit mohol zúžiť.
15. V prvom rade sa musí vypracovať účinný a efektívny inštitucionálny rámec pre správu financovania. Európska únia podporuje vytvorenie fóra/orgánu na vysokej úrovni, ktorý by sa zriadil podľa usmernení UNFCCC s cieľom okrem iného poskytovať prehľad o medzinárodných zdrojoch financovania týkajúceho sa zmeny klímy v rozvojových krajinách.
16. Všetky krajiny s výnimkou najmenej rozvinutých krajín by mali prispievať k medzinárodnému verejnému financovaniu prostredníctvom komplexného globálneho distribučného kľúča založeného na úrovniach emisií a HDP, aby sa premietla zodpovednosť za globálne emisie a schopnosť platiť, pričom by sa značná váha mala prikladať emisným úrovniam. Váha priradená emisiám by sa časom mala zvyšovať, aby sa zohľadňovali zmeny v hospodárstvach. EÚ a jej členské štáty sú pripravené prevziať svoj výsledný spravodlivý podiel na celkovom medzinárodnom financovaní.

17. Európska rada zdôrazňuje, že v súvislosti s komplexnou, vyváženou a ambicióznou kodanskou dohodou je dôležitá medzinárodná verejná podpora na rýchle začatie činnosti. Cieľom by mala byť príprava na účinné a efektívne opatrenia v strednodobom a dlhodobom výhľade a zamedzenie oneskoreniu vykonávania ambiciózných opatrení, s osobitným dôrazom na najmenej rozvinuté krajiny. Berúc na vedomie odhad Komisie, že po prijatí ambicióznej dohody v Kodani dosiahne celková potreba globálneho financovania počas prvých troch rokov 5 – 7 miliárd EUR ročne, Európska rada podčiarkuje, že táto suma sa určí na základe výsledku kodanskej konferencie. EÚ a jej členské štáty sú v tejto súvislosti pripravené na tieto náklady prispieť svojím spravodlivým dielom. Európska rada zdôrazňuje, že tento príspevok bude podmienený vynaložením porovnateľného úsilia zo strany ostatných kľúčových aktérov.
18. Európska únia konštatuje, že sa počas súčasného záväzného obdobia podľa Kjótskeho protokolu pravdepodobne nazhromaždí významný objem nevyužitých jednotiek prideleného množstva (AAU). Táto otázka sa musí riešiť nediskriminačne s rovnakým prístupom k európskym aj neeurópskym krajinám a tak, aby nakladanie s nadbytkom AAU neovplyvnilo environmentálnu integritu kodanskej dohody.
19. Súkromné financovanie sa bude stimulovať aj vytvorením rozsiahleho a likvidného trhu s uhlíkom, ktorý bude založený na pevných systémoch stropov a obchodovania v rozvinutých krajinách, reformovanom mechanizme čistého rozvoja (CDM) a sektorových kreditných a obchodných systémoch pre opatrenia v rozvojových krajinách.
20. Európska únia zdôrazňuje úlohu zmierňujúcich opatrení v oblasti využívania pôdy, zmeny využívania pôdy a lesného hospodárstva najmä prostredníctvom vytvorenia stimulov na obmedzenie odlesňovania a degradácie lesov a na udržateľné obhospodarovanie lesov v rozvojových krajinách. Mal by sa zriadiť mechanizmus založený na výsledkoch, ktorý by uznával overené zníženia emisií.

21. Pripomína, že nebezpečenstvo úniku uhlíka analyzuje a rieši nová smernica o systéme obchodovania s emisiami (smernica 2009/29/ES) tak, aby v záujme zachovania environmentálnej integrity politík EÚ a na základe výsledku medzinárodných rokovaní a rozsahu, v ktorom tieto rokovania povedú k zníženiu celosvetových emisií skleníkových plynov, bolo možné zvážiť vhodné opatrenia, ktoré sa majú prijať v súlade s pravidlami medzinárodného obchodu. Najlepším spôsobom riešenia tejto otázky zostáva ambiciózna medzinárodná dohoda.
22. Európska rada berie na vedomie návrh Komisie na rozhodnutie, ktoré obsahuje zoznam odvetví a pododvetví, ktoré sa na základe kritérií stanovených v novej smernici o systéme obchodovania s emisiami (smernica 2009/29/ES) považujú za odvetvia a pododvetvia, v ktorých hrozí značné riziko úniku uhlíka. Poznomenáva, že ak nejaké odvetvie alebo pododvetvie spĺňa príslušné kritériá, možno ho na základe nových informácií do tohto zoznamu doplniť. Zoznam sa preskúma na základe výsledku medzinárodných rokovaní o zmene klímy.
23. Súbežne s financovaním opatrení na boj proti zmene klímy by sa všetky medzinárodné strany mali zaviazat', že toto financovanie nenaruší ani neohrozí boj proti chudobe ani nepretržité napredovanie v plnení rozvojových cieľov tisícročia. Inovačné financovanie môže zohrávať úlohu pri zabezpečovaní predvídateľných tokov financovania trvalo udržateľného rozvoja, najmä do najchudobnejších a najzraniteľnejších krajín.
24. Európska rada schvaľuje závery prijaté Radou 21. októbra 2009 (dokument 14790/09), ktoré spolu s týmito závermi Európskej rady a pripojenými usmerneniami dávajú Únii silnú rokovaciu pozíciu. To Európskej únii umožní zohrať konštruktívnu úlohu v záverečnej etape rokovacieho procesu, najmä v kľúčových otázkach, ako sú financovanie, transfer technológií, adaptácia, zmierňovanie a dobrá správa vecí verejných.
25. Európska rada vyzýva predsedníctvo, aby prijalo potrebné kroky na udržanie silnej rokovacej pozície počas celého procesu, pričom situáciu preskúma na svojom decembrovom zasadnutí, aby v súvislosti s ranými štádiami kodanskej konferencie prijala potrebné rozhodnutia.

III. Hospodárska a finančná situácia a situácia v oblasti zamestnanosti

26. Prudký pokles európskej hospodárskej činnosti sa zastavuje, finančné trhy sa stabilizujú a dôvera narastá. Uspokojenie však nie je na mieste, najmä vzhľadom na zvýšenie úrovni nezamestnanosti. Počiatočné oživenie je potrebné pozorne monitorovať a politiky podpory by sa nemali ukončovať, kým sa oživenie nezabezpečí v plnej miere.
27. S cieľom dať očakávaniam pevný základ a posilniť dôveru je zároveň potrebné pripraviť koordinovanú stratégiu na ukončenie rozsiahlych stimulačných politík po zabezpečení oživenia v rámci vykonávania Paktu stability a rastu. V súlade s bodom 23 sa Komisia vyzýva, aby preskúmala inovačné financovanie na globálnej úrovni. Schvaľujúc závery Rady z 20. októbra 2009, Európska rada vyzýva Radu a Komisiu, aby pokračovali vo svojej práci na stratégiách ukončenia angažovanosti štátov a aby predložili správu na zasadnutí Európskej rady v decembri 2009.
28. Európska rada očakáva kroky potrebné na zabezpečenie silného a udržateľného hospodárskeho oživenia. Dohodla sa na tom, že je v rámci Európy aj na medzinárodnej úrovni potrebná koordinovaná činnosť zameraná na vytváranie nových zdrojov rastu a vyššej zamestnanosti v budúcnosti. Zdôrazňuje význam reforiem na posilnenie vnútorného trhu, poskytnutie investícií do odvetví a zamestnanosti v budúcnosti, podporu zvýšenia obchodu a posilnenie finančného sektora. Európska rada očakáva rokovania o novej európskej stratégii pre rast a zamestnanosť, ktoré budú tvoriť súčasť nadchádzajúceho preskúmania lisabonskej stratégie.

29. Keďže možno predpokladať, že sa situácia v oblasti zamestnanosti v Európe bude naďalej zhoršovať, je potrebný trvalý politický záväzok vykonávať aktívne politiky na trhu práce. Je nevyhnutné prijať opatrenia na podporu spojenia s trhom práce a zamedzenie tomu, aby sa vysoké úrovne nezamestnanosti stali trvalým javom, v dôsledku čoho sa zabezpečia vysoké úrovne zamestnanosti a udržateľné verejné financie z dlhodobého hľadiska. Účasť na trhu práce je predpokladom hospodárskeho rastu a sociálneho a hospodárskeho blahobytu jednotlivcov, ako aj sociálne súdržnejšej Európy. V tejto súvislosti by sa mali podporovať aj aktívne politiky sociálneho začlenenia a sociálnej ochrany. Európska únia môže k tomuto úsiliu prispieť presadzovaním spolupráce, koordinácie a vzájomného učenia sa.
30. Európska rada pripomína svoje závery z júna 2009, pokiaľ ide o posilnenie systému dohľadu v EÚ, a konštatuje, že Rada 20. októbra 2009 dosiahla širokú dohodu o dvoch legislatívnych návrhoch o zriadení Európskeho výboru pre systémové riziká a o makroprudenciálnom dohľade (návrh nariadenia a rozhodnutia Rady). Európska rada naliehavo vyzýva predsedníctvo, aby začalo postup s Európskym parlamentom, pokiaľ ide o návrh nariadenia a rozhodnutia. Európska rada uznáva doposiaľ dosiahnutý pokrok a opakuje, že je dôležité, aby sa urýchlene pokračovalo v práci na zriadení európskych orgánov dohľadu pre mikroprudenciálny dohľad s cieľom dosiahnuť všeobecné smerovanie k týmto návrhom. Európska rada naliehavo vyzýva Radu, aby po ďalšom politickom zvážení dosiahla do decembra 2009 dohodu o celom balíku návrhov na vytvorenie novej štruktúry dohľadu v EÚ. Európska rada prerokuje túto otázku na svojom ďalšom zasadnutí.
31. Európska rada vyzýva k dosiahnutiu rýchleho pokroku v oblasti posilnenia regulačného rámca na predchádzanie finančným krízam, ich riadenie a riešenie a v oblasti vytvárania komplexného rámca EÚ pre užšiu koordináciu politík týkajúcich sa finančnej stability v súlade s plánom, ktorý Rada schválila 20. októbra 2009.

32. Európska rada v tejto súvislosti víta výsledok zasadnutia krajín G 20 v Pittsburghu, najmä pokiaľ ide o prípravu rámca pre silný, udržateľný a vyvážený rast, ako aj pokračujúcu prácu týkajúcu sa Charty pre udržateľnú hospodársku činnosť. Víta aj záväzok prijať opatrenia na posilnenie medzinárodného systému finančného dohľadu a regulácie vrátane reformovania medzinárodných noriem odmeňovania a vytvorenia jednotného súboru vysokokvalitných globálnych účtovných štandardov. Európska rada zdôrazňuje, že v kontexte rámca silného udržateľného a vyrovnaného rastu bude musieť MMF a krajiny G 20 v plnej miere zohľadniť inštitucionálnu štruktúru hospodárskej politiky Európskej únie a eurozóny ako celku. Vyzýva Radu a Komisiu, aby zabezpečili dôkladnú prípravu Európskej únie na budúce zasadnutia krajín G 20.
33. Európska rada víta pokrok, ktorý sa od januára 2009 dosiahol v oblasti energetických infraštruktúr a energetických prepojení, ako aj v oblasti krízových mechanizmov, ako sa uvádza v správe predsedníctva (dokument 13068/2/09). Vyzýva dotknutých aktérov, aby bezodkladne vykonali ďalšie kroky uvedené v tejto správe, najmä pokiaľ ide o návrh nariadenia o bezpečnosti dodávok plynu, ktorý by sa mal čo najskôr prijať.
34. Európska rada víta iniciatívy Komisie zamerané na stabilizáciu európskeho trhu s mliekom a mliečnymi výrobkami, ktorými reagovala na zasadnutie Európskej rady z júna 2009. V tejto súvislosti berie na vedomie návrh Komisie na zmiernenie najnaliehavejších problémov s likviditou v tomto sektore uvoľnením 280 miliónov EUR z rozpočtu na rok 2010. Európska rada nabáda Radu, aby naďalej reagovala na výzvy, ktorým čelí sektor mlieka a mliečnych výrobkov. Berie na vedomie, že Komisia zriadila skupinu na vysokej úrovni, ktorej dôležitou úlohou je diskutovať o strednodobých a dlhodobých perspektívach.

IV. Stratégia EÚ pre región Baltského mora

35. Európska rada prijíma stratégiu EÚ pre región Baltského mora a schvaľuje závery Rady o tejto problematike (dokument 13744/09). Táto stratégia predstavuje integrovaný rámec na riešenie spoločných výziev, okrem iného naliehavých environmentálnych výziev súvisiacich s Baltským morom, a prispievanie k hospodárskemu úspechu regiónu a jeho sociálnej a územnej súdržnosti, ako aj konkurencieschopnosti EÚ.
36. Európska rada vyzýva všetkých príslušných aktérov, aby konali rýchle a zabezpečili úplné vykonávanie tejto stratégie, ktorá by mohla predstavovať príklad makroregionálnej stratégie. Vyzýva Komisiu, aby Rade do júna 2011 predložila správu o pokroku.

V. Prist'ahovalectvo a azyl

37. Európska rada víta pokrok dosiahnutý pri vykonávaní opatrení týkajúcich sa nelegálnej migrácie v oblasti Stredozemia, ktoré identifikovala na svojom zasadnutí v júni 2009. Kľúčovou zostáva rázna európska reakcia založená na rozhodnosti, solidarite a spoločnej zodpovednosti v súlade s Európskym paktom o príst'ahovalectve a azyle a globálnym prístupom EÚ k migrácii. Vyzýva, aby sa pokračovalo v spoločnej činnosti s cieľom zaujať komplexný prístup k tejto výzve a zabrániť opakovaniu tragédií na mori.
38. Európska rada berie na vedomie začatie pilotného projektu v oblasti dobrovoľného prerozdelenia osôb pod medzinárodnou ochranou nachádzajúcich sa na Malte a naliehavo vyzýva, aby sa do projektu zapojilo viac členských štátov. Berie tiež na vedomie značný pokrok v otázke zriadenia Európskeho podporného úradu pre azyl a vyzýva na dosiahnutie dohody do konca roku 2009. Okrem toho berie na vedomie prácu prebiehajúcu na posilnení agentúry FRONTEX. Víta začatie posilneného dialógu o migrácii s Tureckom a v súlade so svojimi závermi z júna 2009 vyzýva na urýchlené vykonanie konkrétnych krokov, najmä pokiaľ ide o readmisiu a kontrolu hraníc.

39. Základom pre udržateľnú činnosť v oblasti riadenia migrácie zo strednodobého a dlhodobého hľadiska je rozsiahla, prezieravá a komplexná migračná politika EÚ v súlade s medzinárodným právom. To sa odzrkadlí vo viacročnom Štokholmskom programe, ktorý sa prijme v decembri.
40. Európska rada v tejto súvislosti:
- vyzýva k ďalšiemu úsiliu pri prijímaní, vykonávaní a hodnotení nástrojov na účely pokračovania v realizácii spoločného európskeho azylového systému, ktorý sa zaoberá otázkou sekundárneho pohybu, ako aj potrebou konkrétnych a účinných prejavov solidarity s členskými štátmi pod osobitným tlakom,
 - vyzýva k posilneniu operačných kapacít agentúry FRONTEX a pokroku v jej rozvoji a vyzýva Komisiu, aby začiatkom roku 2010 predložila príslušné návrhy. Toto posilnenie by sa mohlo zakladať na týchto prvkoch:
 - i) príprava jasných spoločných operačných postupov s jasnými pravidlami účasti pre spoločné operácie na mori s náležitým ohľadom na zabezpečenie ochrany osôb v núdzi v zmiešaných migračných tokoch v súlade s medzinárodným právom;
 - ii) prehĺbená operačná spolupráca medzi agentúrou FRONTEX a krajinami pôvodu a tranzitu;
 - iii) preskúmanie možnosti pravidelného prenajímania lietadiel na spoločné lety na návrat migrantov, ktoré by financovala agentúra FRONTEX,
 - vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zrýchlili vykonávanie globálneho prístupu k migrácii s dôrazom na jeho strategické a efektívne uplatňovanie vrátane regionálnych programov ochrany. V tejto súvislosti bude zásadné zabezpečiť efektívne využitie všetkých existujúcich príslušných finančných nástrojov,
 - vyzýva predsedníctvo a Komisiu, aby zintenzívnili dialóg s Líbyou o riadení migrácie a riešení nelegálneho prísťahovalectva vrátane spolupráce na mori, kontroly hraníc a readmisie,
 - zdôrazňuje význam dohôd o readmisii ako nástroja na boj proti nelegálnemu prísťahovalectvu.

VI. Vonkajšie vzťahy

41. Európska rada schvaľuje závery Rady z 27. októbra o Afganistane a Pakistane a víta prijatie plánu posilnenia činnosti EÚ v tomto regióne. Plánom činnosti sa posilnia civilné kapacity štátnych inštitúcií v Afganistane a Pakistane. Európska únia je v súčasnosti v silnejšej pozícii reagovať na výzvy, ktorým tento región čelí.
42. EÚ víta prácu volebných inštitúcií v Afganistane pri zabezpečovaní dôveryhodnosti volebného procesu. Európska rada zdôrazňuje, že je potrebné, aby druhé kolo prezidentských volieb bolo dôveryhodné, inkluzívne a bezpečné a odrážalo vôľu afgánskeho ľudu. Európska rada zdôrazňuje svoju dôveru vo vedúcu úlohu Organizácie Spojených národov pri koordinácii úsilia medzinárodného spoločenstva v Afganistane.
43. Európska rada je znepokojená zhoršujúcou sa bezpečnostnou situáciou v Pakistane a podporuje pakistanskú vládu v jej úsilí o získanie kontroly nad všetkými oblasťami krajiny. Európska únia je pripravená poskytnúť postihnutému obyvateľstvu pomoc.

**PROTOKOL O UPLATŇOVANÍ
CHARTY ZÁKLADNÝCH PRÁV EURÓPSKEJ ÚNIE
NA ČESKÚ REPUBLIKU**

Hlavy štátov alebo predsedovia vlád 27 členských štátov Európskej únie, berúc na vedomie želanie vyjadrené Českou republikou,

so zreteľom na závery Európskej rady,

sa dohodli na tomto protokole:

Článok 1

Protokol č. 30 o uplatňovaní Charty základných práv Európskej únie na Poľsko a Spojené kráľovstvo sa uplatňuje na Českú republiku.

Článok 2

Názov, preambula a normatívna časť protokolu č. 30 sa menia tak, aby odkazovali na Českú republiku rovnakým spôsobom, ako odkazujú na Poľsko a Spojené kráľovstvo.

Článok 3

Tento protokol sa pripája k Zmluve o Európskej únii a Zmluve o fungovaní Európskej únie.

PRÍLOHA II

Usmernenia pre pozíciu EÚ v súvislosti s medzinárodným financovaním opatrení na boj proti zmene klímy

1. EÚ ZDÔRAZŇUJE, že riešenie zmeny klímy prostredníctvom budovania hospodárstiev, ktoré sú efektívne z hľadiska skleníkových plynov a odolné voči zmene klímy, je v spoločnom záujme všetkých krajín a podporí trvalo udržateľný rozvoj, ako aj energetickú bezpečnosť. Dosiahnutie úspechu si však bude vyžadovať pevné záväzky a výrazné úsilie všetkých krajín.
2. EÚ OPĀTOVNE PRIPOMÍNA, že všetky krajiny s výnimkou tých najmenej rozvinutých by sa mali spravodlivým dielom zúčastňovať na pokrytí nákladov na boj proti zmene klímy. PRIPOMÍNA závery Rady z marca 2009, v ktorých sa uvádza, že rozvinuté krajiny by mali preukázať svoju vedúcu pozíciu a zaviazat' sa k ambicióznemu zníženiu emisií, ako aj zvýšiť svoje súčasné záväzky. Rozvojové krajiny, najmä tie hospodársky vyspelejšie, by sa mali zaviazat' k prijatiu vhodných zmierňujúcich opatrení, ktoré by odrážali ich spoločné, no rozdielne zodpovednosti a schopnosti. Keďže sa tieto záväzky týkajú podporovania ďalšieho úsilia, ich plnenie by sa malo podporiť účinnou a efektívnou medzinárodnou štruktúrou umožňujúcou spoluprácu a poskytujúcou vhodnú podporu. Medzinárodná podpora by mala prispievať aj na adaptáciu na zmenu klímy.

Vhodná správa financovania opatrení na boj proti zmene klímy

3. EÚ PRIPOMÍNA, že cieľom financovania prostredníctvom trhu s uhlíkom a medzinárodnej verejnej podpory je v plnej miere prispievať k cieľu kodanskej dohody zabezpečením efektívnych a účinných zmierňujúcich a adaptačných opatrení v rozvojových krajinách. To si vyžaduje, aby sa v prvom rade vypracoval účinný a efektívny inštitucionálny rámec pre správu financovania. Celkovým základom pre vynakladané úsilie by mali byť komplexné národné stratégie.

4. EÚ, PRIPOMÍNAJÚC závery Rady zo zasadnutí, ktoré sa uskutočnili v marci a júni, ZDÔRAZŇUJE, že najdôležitejšími zložkami rámca správy financovania zmierňujúcich opatrení by mali byť:
- predloženie ambiciózných a rozsiahlych plánov nízkouhlíkového rastu (LCGP), za ktoré by niesli zodpovednosť jednotlivé krajiny, a to všetkými krajinami s výnimkou najmenej rozvinutých krajín. V LCGP by sa mali uvádzať ich súčasné rámce politík v oblasti zmierňovania a energetiky vrátane regulácie a stanovovania cien. Rozvinuté krajiny by mali načrtnúť svoje plány na plnenie cieľov znižovania emisií za celé hospodárstvo a poskytovanie medzinárodnej podpory. Rozvojové krajiny by mali opísať nimi očakávaný vývoj emisií a ich znižovanie oproti vývoju za nezmenených okolností, identifikovať na tento účel všeobecné oblasti a druhy možných opatrení a stanoviť očakávania v súvislosti s domácim a medzinárodným financovaním,
 - malo by existovať nezávislé, medzinárodné technické hodnotenie týchto plánov jednotlivých krajín. To by uľahčilo prístup k podpore jednotlivých opatrení,
 - podpora jednotlivých zmierňujúcich opatrení prispôbených vnútroštátnym podmienkam (NAMA) na sektorovej alebo programovej úrovni by mala plynúť z viacerých mnohostranných a dvojstranných zdrojov. Koherentnosť a jednotnosť systému podpory by vychádzala z merania, vykazovania a overovania (MRV) zmierňujúcich opatrení a z dvoch všeobecných funkcií, a to funkcie registrovania a funkcie priradovania podpory k opatreniam na zmierňovanie:
 - nepodporované opatrenia by sa mohli merať a overovať na vnútroštátnej úrovni na základe medzinárodne dohodnutých noriem a vykazovali by sa na medzinárodnej úrovni. Podporované opatrenia a opatrenia týkajúce sa trhu s uhlíkom by sa mali **merať, vykazovať a overovať** na medzinárodnej úrovni. Meraním, vykazovaním a overovaním podporovaných opatrení by sa overovalo, či financovanie, ako aj opatrenia v plnej miere prispievajú k plneniu záväzkov,

- všetky zmierňujúce opatrenia by sa zapisovali do **medzinárodného registra**. Plány nízkouhlíkového rastu a register všetkých opatrení NAMA zabezpečia úplnú transparentnosť kontextu, v ktorom sa jednotlivé NAMA podporujú,
 - **funkciu prirad'ovania**, ktorá poskytuje prehľad a usmernenia a pomáha pri šírení informácií, by mali k dispozícii krajiny predkladajúce opatrenia NAMA na získanie podpory, ako aj krajiny a inštitúcie, ktoré podporu ponúkajú. Týmto spôsobom by sa zjednodušilo prirad'ovanie kapacít k potrebám a zlepšil by sa celkový výkon,
- správa na celosvetovej úrovni by mala vychádzať zo zásad účinnosti, efektívnosti a rovnosti. Inštitucionálne zakotvenie všeobecných funkcií musí vychádzať z jasného oddelenia politických a operačných úrovní, pričom usmernenia sa vydávajú na politickej úrovni a rozhodovanie aj vykonávanie sa uskutočňuje na vysoko profesionálnej technickej úrovni. Obom úrovniam by mohli poskytovať poradenstvo medzinárodne uznávaní experti. Na politickej úrovni je potrebné vyvážené zastúpenie,
 - medzery a nerovnováhu vo financovaní zmierňujúcich a adaptačných opatrení, ktoré by sa mohli objaviť, by mal na vysokej úrovni monitorovať a pravidelne skúmať vhodný orgán.
5. V záujme zabezpečenia úplnej transparentnosti celkového úsilia je potrebné situáciu sledovať na medzinárodnej úrovni. To zahŕňa úsilie v jednotlivých štátoch, získavanie kompenzácií a verejnú podporu v rozvinutých krajinách a nepodporované úsilie, podporované úsilie a zníženie emisií založené na kompenzáciách v rozvojových krajinách.

6. Najmä vo vyspelejších rozvojových krajinách by sa mali vypracovať opatrenia na účinný a hladký prechod z mechanizmov trhu s uhlíkom založených na projektoch na sektorové mechanizmy trhu s uhlíkom. Takýto prechod je nevyhnutný na zabezpečenie zvláduteľnej správy udeľovania kompenzačných kreditov v kontexte zvýšenia finančných tokov z trhu s uhlíkom do krajín s rozvíjajúcim sa hospodárstvom. Zvýšila by sa tak aj environmentálna integrita a znamenalo by to, že rozvojové krajiny by mali väčší rozsah možností, pokiaľ ide o používané technológie a politiky v súvislosti s činnosťami na získanie kreditov. Limity a ciele udeľovania kreditov pre sektorové systémy by sa mali stanoviť tak, aby odrážali ambiciózne úsilie jednotlivých krajín v súlade s ich schopnosťami. Rozhodujúcim prvkom by bola medzinárodná spolupráca a systém na overovanie a povoľovanie výšky ambície takýchto limitov a cieľov.

7. EÚ ZDÔRAZŇUJE, že medzinárodné verejné financovanie by tiež malo pomáhať pri adaptácii na zmenu klímy v rozvojových krajinách, a to najmä v najchudobnejších a najzraniteľnejších krajinách s obmedzenými vnútroštátnymi kapacitami. Otázky adaptácie by sa mali účinne včleniť do rozvojových stratégií a národného plánovania prostredníctvom procesov a koordinácie jednotlivých krajín. Finančná podpora na adaptáciu by sa zakladala na týchto národných stratégiách a plánoch. Na medzinárodnej úrovni by sa mali poskytovať všeobecné usmernenia, ako aj analýza, a mali by sa tu vymieňať osvedčené postupy. Rozvojová spolupráca a poskytovanie investícií vychádzajúcich z oficiálnej rozvojovej pomoci (ODA) by mali byť v plnej miere zosúladené s budovaním hospodárstiev odolných voči zmene klímy, pričom by všetci kľúčoví aktéri rozvojovej spolupráce mali podľa možnosti začleniť otázku zmeny klímy do svojich opatrení. Mali by sa plne využívať synergie vznikajúce pri realizácii medzinárodného financovania opatrení na boj proti zmene klímy a inej pomoci v rozvojových krajinách a pri realizácii takéhoto medzinárodného financovania opatrení na boj proti zmene klímy by sa mali dodržiavať normy týkajúce sa účinnosti pomoci. Rovnako by sa v plnej miere mali využívať skúsenosti existujúcich inštitúcií s poskytovaním pomoci rozvojovým krajinám. Vykazovanie pokroku v adaptácii by tiež malo byť úlohou jednotlivých krajín a malo by sa uskutočňovať prostredníctvom národných oznámení.

Pokrytie prírastkových nákladov a súkromné financovanie

8. EÚ PODČIARKUJE, že dostupná finančná podpora by sa mala postupom času zvýšiť v súlade s kapacitou prijímania, celkovou škálou úsilia a rozvojom a vykonávaním účinného rámca správy. V prípade rozvojových krajín by sa v súlade s úrovňou ich rozvoja malo zvýšiť ich vlastné úsilie, zohľadňujúc tiež dostupný potenciál zmierňovania zmeny klímy. Podpora na zmierňovanie zmeny klímy sa bude poskytovať na základe konkrétnych opatrení zakotvených v ambicióznejšej celkovej stratégii prijímajúcej krajiny.
9. V odhade Komisie týkajúcom sa požiadaviek financovania zmiernenia zmeny klímy sa vychádza z vykonávania nákladovo najúčinnnejších opatrení. EÚ ZDÔRAZŇUJE, že zvolenie iných ako nákladovo najúčinnnejších opatrení by nemalo znížovať ambície úsilia zameraného na zmierňovanie zmeny klímy a takéto vzniknuté vyššie náklady by mali znášať orgány, ktoré sa pre takúto voľbu rozhodli. Od všetkých rozvojových krajín sa očakáva, že v strednodobom výhľade už budú vykonávať zmierňujúce opatrenia v rámci vlastného úsilia, ktoré budú prinášať priame hospodárske výhody a priamo prispievať k trvalo udržateľnému rozvoju, a to aj prostredníctvom zrušenia dotácií na používanie fosílnych palív a iných stimulov, ktoré vedú k takým modelom výroby a spotreby, pri ktorých sa nadmerne produkujú emisie. Je možné, že bude potrebné poskytnúť podporu na budovanie kapacít na uľahčenie takýchto zmien politík.
10. Všetky krajiny budú musieť stimulovať súkromné financovanie vykonávaním vhodných politík, ktoré okrem iného vytvárajú stimuly pre investície. EÚ v tejto súvislosti UZNÁVA význam dobrého fungovania finančných trhov a vhodného podnikateľského prostredia v rozvojových krajinách pre umožnenie požíciavania prostriedkov na investície do nízkouhlíkových technológií a BERIE NA VEDOMIE, že pôžičky od medzinárodných inštitúcií môžu mať urýchľovací účinok.

11. Súkromné financovanie sa bude stimulovať aj vytvorením širokého a likvidného trhu s uhlíkom, založeného na pevných systémoch stropov a obchodovania v rozvinutých krajinách, reformovanom mechanizme čistého rozvoja (CDM) a sektorových kreditných a obchodných systémoch pre opatrenia v rozvojových krajinách.
12. EÚ UZNÁVA, že vytvorenie silného trhu s uhlíkom a plnenie úloh takéhoto trhu sa odvíja od ambicióznosti cieľov v oblasti zmierňovania zmeny klímy a súvisiacich spôsobov znižovania emisií v rozvinutých krajinách.

Medzinárodné verejné financovanie zo strednodobého hľadiska

13. Financovanie prostredníctvom trhu s uhlíkom by sa malo monitorovať a uznávať samostatne a nemôže sa započítavať do plnenia záväzkov prijatých v oblasti verejnej finančnej podpory s výnimkou obstarávania kompenzačných kreditov, ktoré sa nevyužívajú na plnenie kvantifikovaných emisných cieľov.
14. Globálny distribučný kľúč by zvýšil celkovú sumu získaných finančných prostriedkov, a to aj zabezpečením dôvery v spravodlivé rozdelenie financovania, pričom by sa zvýšila všeobecná zodpovednosť a zohľadnil by sa vývoj svetovej ekonomiky. Zároveň by sa ním zabezpečili stabilnejšie úrovne podpory a referenčná hodnota, voči ktorej by sa prínos financovania mohol overovať. Rozvojové krajiny by boli čistými príjemcami v rozsahu, ktorý by okrem iného závisel od ich kapacít a potenciálu zmierňovať zmenu klímy.
15. Krajiny by mali financovať svoje príspevky na základe národných priorít a v súlade s rozpočtovými rámcami a národnými rozpočtovými zásadami. Krajiny môžu prípadne zvážiť využívanie príjmov z osobitných zdrojov. Takéto príjmy by sa mali uznávať ako príspevky v rámci globálneho distribučného kľúča, pokiaľ možno jednoznačne spätne určiť krajinu pôvodu takýchto príspevkov.

16. Dôkladným meraním, vykazovaním a overovaním zmierňovania zmeny klímy a monitorovaním a skúmaním adaptácie, ako aj pravidelným skúmaním by sa mal zvýšiť súlad s medzinárodnými záväzkami, pokiaľ ide o financovanie.
17. Príspevky z globálnych zdrojov by mohli dopĺňať iné príspevky z verejných zdrojov a mohli by sa nasmerovať cez globálne účty. Toky financovania prostredníctvom týchto účtov by mali viesť cez existujúce inštitúcie s cieľom poskytovať podporu, maximalizovať synergie a obmedzovať administratívne náklady. Takéto financovanie by sa mohlo sústrediť na odstraňovanie medzier v medzinárodnom financovaní.
18. V záujme maximalizácie celosvetového úsilia o zmierňovanie zmeny klímy a dosiahnutia rovnakých podmienok v porovnaní s inými zdrojmi emisií EÚ ZDÔRAZŇUJE, že je veľmi potrebné zaviesť vhodnú celosvetovú reguláciu inak neregulovaných emisií pochádzajúcich z medzinárodnej leteckej a námornej dopravy. Medzinárodná organizácia civilného letectva (ICAO) a Medzinárodná námorná organizácia (IMO) sú vhodnými fórami na vytváranie globálnych rámcov vychádzajúcich z globálnych sektorových cieľov stanovených UNFCCC, pričom by sa tieto rámce mali vzťahovať na každý sektor bez ohľadu na vlajkový štát a bez narušenia hospodárskej súťaže, aby sa zabránilo úniku uhlíka, a zároveň by mali vychádzať z trhových opatrení a dodržiavať finančnú zodpovednosť štátov. Okrem toho by sa v záujme zohľadnenia odlišných okolností a kapacít mohla časť potenciálnych príjmov využívať na pomoc v boji proti zmene klímy v rozvojových krajinách.
19. Mal by sa vypracovať komplexný súbor štatistík financovania opatrení na boj proti zmene klímy a príslušnej podpory, podľa možnosti na základe existujúcich mechanizmov vykazovania ako napríklad systém Výboru OECD pre rozvojovú pomoc na monitorovanie finančných tokov do rozvojových krajín, vrátane oficiálnej rozvojovej pomoci, pričom by tento súbor bol založený na riadnej účasti rozvojových krajín. Štatistiky by mali byť v plnej miere konzistentné a transparentné, a mali by tak slúžiť na identifikáciu akéhokoľvek ohrozenia úsilia zameraného na zníženie chudoby a úsilia zameraného na dosiahnutie rozvojových cieľov tisícročia.

VYHLÁSENIE O IRÁNE

Európska rada je naďalej plne odhodlaná nájsť diplomatické riešenie v otázke iránskeho jadrového programu a naliehavo vyzýva Irán, aby pri tomto úsilí v plnej miere spolupracoval. Európska rada opätovne vyjadruje vážne obavy v súvislosti s vývojom iránskeho jadrového programu a so skutočnosťou, že Irán stále neplní svoje medzinárodné záväzky. Nedávne zistenie, že sa neďaleko mesta Qom nachádza zariadenie určené na obohacovanie uránu, tieto obavy ešte prehĺbilo.

Európska rada nalieha na Irán, aby dbal na požiadavky vyplývajúce z rezolúcií Bezpečnostnej rady OSN a plne spolupracoval s MAAE pri riešení všetkých ostávajúcich otázok a obnovení dôvery v to, že iránsky jadrový program má výhradne mierový účel.

Európska rada taktiež Irán vyzýva, aby sa s MAAE dohodol na systéme dodávok jadrového paliva pre teheránsky výskumný reaktor, čo by prispelo k budovaniu dôvery a zároveň by naplnilo potrebu Iránu, pokiaľ ide o rádioizotopy na lekárske účely.

Pokrok v otázke iránskeho jadrového programu by pripravil pôdu na zlepšenie vzťahov medzi EÚ a Iránom a viedol by k obojstranne prospešnej spolupráci v politickej, hospodárskej, bezpečnostnej a technickej oblasti.

Európska rada bude naďalej skúmať všetky aspekty iránskej jadrovej otázky a o našich ďalších krokoch rozhodne v kontexte dvojakého prístupu.

Európska rada ľutuje pokračujúce porušovanie ľudských práv v Iráne. Vyjadruje hlbokú obavu z uplatňovania trestu smrti, násilného potláčania opozície a hromadných súdnych procesov s novinármi, obrancami ľudských práv a politickými aktivistami po iránskych voľbách.

Európska rada vyjadruje pretrvávajúcu obavu zo situácie pracovníkov misií Európskej únie a európskych občanov v Iráne, ktorí boli v nedávnom období súdení, a vyzýva k ich urýchlenu a bezpodmienečnému prepusteniu.

ZOZNAM DOKUMENTOV PREDLOŽENÝCH EURÓPSKEJ RADE

- Správa predsedníctva o pokroku týkajúca sa prípravy na nadobudnutie platnosti Lisabonskej zmluvy (dokument 14928/09),
 - Správa predsedníctva o Európskej službe pre vonkajšiu činnosť (dokument 14930/09),
 - Závery o pozícii EÚ na konferenciu o zmene klímy v Kodani, ktoré Rada prijala 21. októbra 2009 (dokument 14790/09),
 - Závery o stratégiách ukončenia angažovanosti štátu, ktoré Rada prijala 20. októbra 2009 (dokument 14765/09),
 - List predsedu Rady (ECOFIN) o stave práce na finančnom dohľade (dokument 15099/09),
 - Správa o pokroku, ktorý sa dosiahol v oblasti energetickej bezpečnosti (dokument 13068/2/09 REV 2),
 - Závery o stratégii pre región Baltského mora, ktoré Rada prijala 26. októbra 2009 (dokument 15018/09),
 - Závery o Afganistane a Pakistane, ktoré Rada prijala 27. októbra 2009 (dokument 14576/09),
 - Závery o posilnení činnosti EÚ v Afganistane a Pakistane, ktoré Rada prijala 27. októbra 2009 (dokument 14064/09).
-